

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej

przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim w dniach 13-15 listopada 2024 r. przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Imię i nazwisko

Kierownika jednostki kontrolowanej [.....]*

Skład zespołu kontrolującego:

1. **Kierujący zespołem:** [.....]* – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, upoważnienie Nr 278/2024 z dnia 28 października 2024 r. – przewodnicząca zespołu kontrolnego.
2. **Członkowie zespołu:**
  - 1) [.....]* - starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, legitymująca się upoważnieniem Nr 279/2024 z dnia 28 października 2024 r.
  - 2) [.....]* - zastępca kierownika w Oddziale Nadzoru i Kontroli Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku – członek zespołu kontrolnego, upoważnienie Nr 280/2024 z dnia 28 października 2024 r.

Czynności kontrolnych dokonano: w obecności kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim

Cel kontroli: ocena organizacji, skuteczności pracy i poprawności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych gminie przez administrację rządową i zadań własnych gminy w 2023 r.

Informacje o kontroli: kontrola planowa, kompleksowa przeprowadzona w oparciu o Plan Działalności Kontrolnej Wojewody Pomorskiego na 2024 r.

Informacja o przeprowadzeniu przedmiotowej kontroli:

Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim oraz Burmistrz Miasta Pruszcz Gdański zostali zawiadomieni o zakresie i przewidywanym czasie trwania czynności kontrolnych, w tym terminie rozpoczęcia kontroli kompleksowej zawiadomieniem z dnia 21 października 2024 r., znak: PS-IX.431.2.43.2024.

Kontrolujący 6 oraz 12 listopada 2024 r. złożyli oświadczenie, że nie istnieją okoliczności uzasadniające ich wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

(akta kontroli str. 1-19)

Akty prawne regulujące działalność Ośrodka w okresie objętym kontrolą:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm. i Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm. i Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm. i Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm. i Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U z 2021 r. poz. 893);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. nr 218, poz. 1439);
- Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (M. P. z 2018 r. poz. 1007 ze zm.);
- akty prawa miejscowego i inne.

W toku kontroli wyjaśnień udzielali:

[.....]* – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim,

[.....]* – Zastępca Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim.

Ustalenia ogólne:

Ilekoć w protokole jest mowa o:

- *Ośrodka* – należy przez to rozumieć: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim,

- *Kierowniku* – należy przez to rozumieć Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Pruszczu Gdańskim.
- *ustawie o pomocy społecznej* – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- *Kpa* – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego

Zakres kontroli obejmował następujące elementy:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka:

- a) pełna nazwa i adres Ośrodka,
- b) uchwała o powołaniu MOPS wraz ze statutem oraz obowiązujący statut uwzględniający wszystkie zmiany przepisów,
- c) obowiązujący regulamin organizacyjny Ośrodka,
- d) podział Ośrodka na komórki organizacyjne, ich zadania,
- e) sytuacja lokalowa, wyposażenie w sprzęt techniczno-biurowy oraz dostępność do środków transportu,
- f) upoważnienie kierownika do podpisywania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej oraz innych osób upoważnionych na wniosek kierownika.

2. Stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionych osób:

- a) kwalifikacje zawodowe kierownika:
  - dokumenty potwierdzające rodzaj ukończonej szkoły z datą jej ukończenia,
  - dokumenty potwierdzające co najmniej trzyletni staż pracy w pomocy społecznej,
  - dokument potwierdzający odbyte szkolenie specjalizacyjne z zakresu organizacji pomocy społecznej,
  - akt powołania na stanowisko Kierownika Ośrodka, data zatrudnienia,
- b) kwalifikacje zawodowe pracowników:
  - dokumenty potwierdzające rodzaj ukończonej szkoły z datą jej ukończenia (suplementy do dyplomów - jeżeli były wydane),
  - zakresy obowiązków pracowników socjalnych,
- c) kadra ośrodka,
- d) spełnianie standardów zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej w okresie objętym kontrolą,
- e) kwalifikacje pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań zleconych.

3. Charakterystyka gminy:

- a) podstawowe problemy społeczne,

- b) liczba mieszkańców gminy (liczba środowisk przypadających na pracownika socjalnego),
- c) charakterystyka populacji będącej w sferze zainteresowania służb socjalnych.

4. Organizacja pracy ośrodka:

- a) godziny pracy ośrodka, przyjęcia interesantów,
- b) organizacja pracy w terenie, podział na rejony, częstotliwość kontaktów z klientami, możliwość konsultacji prawnych.

5. Ogólne założenia polityki społecznej gminy określone w ustawie o pomocy społecznej:

- a) strategia rozwiązywania problemów społecznych (art. 17 ust. 1 pkt 1) oraz sprawozdanie z realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- b) ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16a) wraz z poświadczeniem jej przyjęcia przez Radę Gminy – uwierzytelniona kserokopia,
- c) sprawozdanie z działalności ośrodka.

6. Tryb i forma przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w zakresie:

- zasiłków stałych,
- zasiłków okresowych,
- zasiłków celowych i celowych specjalnych,
- zasiłków celowych z tytułu zdarzenia losowego,
- usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (zad. własne),
- specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, (liczba opiekunów, forma ich zatrudnienia, stawka godzinowa, zasady odpłatności za usługi opiekuńcze), zakres wykonywanych czynności przez osoby świadczące usługi opiekuńcze u klienta,
- kierowania osób do domów pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt (wskazanie liczby osób kierowanych, umieszczonych oraz rodzajów DPS-ów, do których te osoby skierowano),
- kierowania osób do ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym,
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- kontraktu socjalnego (art. 108).

7. Sposób organizowania pomocy (świadczenia niepieniężne)

- praca socjalna z rodzinami/osobami, w tym wyłączna praca socjalna;
- kontrakty socjalne.

8. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa przez gminę w 2023 roku na:

- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone w art. 18 ust. 1 pkt 3 i 9,
- dofinansowanie zadań własnych obowiązkowych gminy, określonych w art. 17 ust. 1 pkt: 4, 14, 19, 20.

9. Współpraca ośrodka z:

- władzami gminy,
- organizacjami pozarządowymi,
- innymi instytucjami działającymi na rzecz społeczności lokalnej.

10. Postępowanie skargowe w stosunku do jednostki.

11. Sposób realizacji zaleceń pokontrolnych wystosowanych przez Wojewodę Pomorskiego w wyniku kontroli przeprowadzonych w poprzednich latach.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Ustalenia kontrolne:

I Struktura organizacyjna Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański. Jego obszarem działania są granice administracyjne Miasta Pruszcz Gdański. Burmistrzem Miasta jest Pan Janusz Wróbel.

Powołanie Ośrodka Pomocy Społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim został utworzony na mocy Uchwały Nr X/58/90 Miejskiej Rady Narodowej w Pruszczu Gdańskim z dnia 6 marca 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim

(akta kontroli str. 20)

Statut

Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim wprowadzony został Zarządzeniem Nr 2/90 Naczelnika Miasta i Gminy Pruszcz Gdańskiego z dnia 14 marca 1990 r. W związku ze zmianami zachodzącymi w pomocy społecznej statut wymagał dostosowania do aktualnie obowiązującego stanu prawnego. Na dzień kontroli aktualnie obowiązujący statut został wprowadzony Uchwałą Nr XLIII/440/2022 Rady Miasta Pruszcz Gdański z dnia 3 czerwca 2022 roku.

Wprowadzone zmiany do statutu obejmowały wszystkie zmiany ustawowe, wpływające w decydujący sposób na bieżącą działalność Ośrodka.

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

(akta kontroli str. 21-30)

Regulamin organizacyjny Ośrodka.

Strukturę organizacyjną Ośrodka, szczegółowy zakres zadań, działalności oraz obowiązki i zakres działania pracowników określał Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 3/2007 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim z dnia 1 czerwca 2007 r. do którego wprowadzono zmiany Zarządzeniem Nr 15/2023 z dnia 20 marca 2023 r.

(akta kontroli str. 31-54)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Regulamin wynagradzania pracowników

Regulamin wprowadzony został Zarządzeniem Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim 38/2017 z dnia 20 grudnia 2017 r. do którego wprowadzono zmiany Zarządzeniem Nr 39/2024 z dnia 17 września 2024 r. w sprawie zmiany Regulaminu wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim

(akta kontroli str. 55—77)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

W oparciu o art. 110 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Burmistrz Pruszcza Gdańskiego Upoważnieniem Nr 8/2006 z dnia 6 grudnia 2006 r. upoważnił kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

W oparciu o art. 110 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, na wniosek Kierownika Ośrodka, Burmistrz Pruszcza Gdańskiego Upoważnieniem Nr 32/2007 z dnia 14 sierpnia 2007 r. udzielił upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy Panu [.....]*Aktualnie obowiązujące upoważnienie Nr 25/2024 r wprowadzone było w życie z dniem 4 marca 2024 roku.

Ponadto w oparciu o art. 110 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej na wniosek kierownika Ośrodka Burmistrz Pruszcza Gdańskiego Upoważnieniem Nr 109/2021 z dnia 1 lipca 2021 r. udzielił upoważnienia do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy Kierownikowi Sekcji świadczeń Rodziny MOPS Pruszcz Gdański Pani[.....]*.

(akta kontroli str. 78-80)

II. Stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionych osób w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim z siedzibą w Ciepłowie, w tym spełnianie standardów zatrudnienia określonych w ustawie o pomocy społecznej.

W toku kontroli ustalono, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim wg stanu na dzień 31.12.2023 r (zgodnie z działem 2 sprawozdania rocznego MRiPS-06) zatrudnionych było ogółem 39 osób, w tym:

- Kierownik – 1,
- zastępca Kierownika – 1,
- pracownicy socjalni – 13
- Główny księgowy – 1
- pozostali pracownicy – 23,

Kwalifikacje kierownika określa art. 122 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym „osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej”, zatem osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać wykształcenie wyższe, co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W toku postępowania ustalono, że Pani[.....]* – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim pełni tę funkcję od 1 czerwca 2002 r. – przed objęciem stanowiska legitymowała się wymaganym 3-letnim stażem pracy w pomocy społecznej oraz specjalizacją z zakresu organizacji pomocy społecznej. Ww. spełniała kwalifikacje określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.).

W wyniku analizy akt osobowych ustalono, że **Pan** [.....]* zatrudniony (od 1 czerwca 2007r.) na stanowisku z-cy Kierownika spełniał wymogi zawarte w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.) tj. posiadał co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 81-100)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

W świetle obowiązującego od 1 stycznia 2015 r. zapisu art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej „ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”. Brzmienie art. 110 ust. 11 cyt. wyżej ustawy dopuszcza dwa sposoby ustalenia liczby pracowników socjalnych – w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy lub w odniesieniu do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. Ośrodek ustala liczbę

pracowników socjalnych w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy. Zgodnie z art. 110 ust. 12 tejże ustawy ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Oba warunki winny być spełnione równocześnie. Ustalono, że w Ośrodku w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych było 13 pracowników socjalnych. Z przeliczenia liczby mieszkańców miasta (**28 783 osób**) w stosunku do zatrudnionych pracowników socjalnych wynika, że na jednego pracownika socjalnego przypada rejon liczący 2 200 mieszkańców – warunek jest niespełniony. Spełniony natomiast został warunek alternatywny odnoszący się do liczby środowisk objętych pracą socjalną. W 2023 r. na jednego pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy przypadało 37 rodzin objętych pracą socjalną.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż w Ośrodku jest spełniony warunek określony w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

Z analizy akt osobowych wynika, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowisku pracownika socjalnego spełniają wymagania kwalifikacyjne określone w art. 116 ust. 1 lub art. 156 ustawy o pomocy społecznej.

Wysokość średniego wynagrodzenia pracownika socjalnego wynosiła 5 809,07 zł.

(akta kontroli str. 101-158)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

II.1 Kwalifikacje pracowników wykonujących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w ramach zadań własnych i zleconych.

W 2023 r. w Ośrodku 5 osób świadczyło usługi opiekuńcze. Z akt osobowych wynika, że osoby te ukończyły kurs/szkolenie opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych lub opiekuna osób zależnych. W każdym przypadku w aktach osobowych znajdowało się zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były świadczone przez osoby posiadającą kwalifikacje zgodne z § 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

(akta kontroli str. 159-231)

III. Charakterystyka gminy:

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie gminy zamieszkiwało **28 783 osoby**.

Stopa bezrobocia (stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie) w powiecie gdańskim według Wojewódzkiego Urzędu Pracy na koniec roku 2023 kształtowała się na poziomie 4,0 %.

W 2023 r. Ośrodek udzielił pomocy i wsparcia 328 rodzinom o liczbie osób 582 (MRiPS-03R za 2023). Pomocy w formie pracy socjalnej udzielono **484** rodzinom- o liczbie osób 1011.

Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną były kolejno:

Niepełnosprawność	204
Ubóstwo	147
bezdomność	21
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12
Długotrwała lub ciężka choroba	118
Alkoholizm	15
Bezrobocie	53
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	22
w tym: rodziny niepełne	14
rodziny wielodzietne	5
Przemoc domowa	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7
Zdarzenie losowe	3

IV. Organizacja pracy ośrodka:

Ośrodek mieści się w budynku wolnostojącym, jednopiętrowym w Pruszcz Gdańskim przy ulicy Niepodległości 9, gdzie zajmuje 15 pomieszczeń (dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych). Warunki lokalowe są bardzo dobre. Stanowiska pracy są dobrze wyposażone w podstawowy sprzęt techniczno-biurowy i komputerowy. Ośrodek posiada również pomieszczenia kuchenne i stołówkę dla klientów korzystających z pomocy w formie gorącego posiłku.

W budynku swoją siedzibę mają również:

- Świetlica Socjoterapeutyczna,
- Dom Dziennego Pobytu,
- Mieszkanie treningowe.

Ośrodek czynny jest:

- w poniedziałki w godz. od 8.00 do 16.00
- od wtorku do piątku w godz. od 7.30 do 15.30

Pracownicy socjalni przyjmują klientów w poniedziałki w godz. od 8.00 do 16.00, wtorek-piątek 7.30-15.30. Pracownicy świadczący usługi opiekuńcze pracują w środowisku w godzinach pracy od 7.00-15.00 oraz w zależności od potrzeb klienta mogą wykonywać pracę w środowisku w ustalonych ilościowo godzinach (zgodnie z decyzją o przyznaniu pomocy w postaci usług opiekuńczych) pomiędzy godziną 15.00-20.00. Powyższe reguluje Zarządzenia Nr 44/2022 kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim z dnia 29 grudnia 2022 r.

Wyplata świadczeń pieniężnych realizowana była w kasie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim, przelewem na konto osobiste lub konto wskazanej instytucji oraz przekazów pocztowych realizowanych przez Urząd Pocztowy w Pruszczu Gdańskim.

Korespondencja wychodząca z Ośrodka podpisywana była przez kierownika zgodnie z upoważnieniem Burmistrza Pruszcza Gdańskiego.

Wszystkie wyjścia pracowników socjalnych są odnotowywane w książce wyjść. Trzech pracowników posiadało zgodę na użytkowanie samochodu osobowego do celów służbowych (ryczałt).

Korespondencja wychodząca z Ośrodka podpisywana była przez Kierownika zgodnie z upoważnieniem Burmistrza Pruszcza Gdańskiego.

Radca prawny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest na umowę o pracę w wymiarze ½ etatu, a obsługa informatyczna wykonywana jest na podstawie umowy cywilno – prawnej

(akta kontroli str. 232-242)

V. Ogólne założenia polityki społecznej gminy określone w ustawie o pomocy społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Zespół kontrolny ustalił, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Pruszcz Gdański na lata 2023 – 2030 została przyjęta Uchwałą Rady Miasta Pruszcz Gdański Nr L/501/2022 z dnia 14 grudnia 2022 r. Po przeanalizowaniu ww. dokumentu należy stwierdzić, iż został on opracowany zgodnie z obowiązującymi standardami i zawiera wszystkie wymagane obszary zagadnień. Nieodzownym elementem strategii jest jej monitoring, gdyż

pozwała na bieżące modyfikowanie kierunków działań w niej określonych. Jak wynika z treści dokumentu raport z monitoringu opracowywany będzie corocznie licząc od dnia przyjęcia strategii i ujęty zostanie w informacji z przebiegu wykonania zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim. Rzeczowy raport za 2023 r sporządzony został w dniu 06.02.2024 r.

(akta kontroli str. 243-263)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej

Obowiązek opracowania oceny zasobów pomocy społecznej wynika z art. 16 a ustawy o pomocy społecznej. W myśl powyższego przepisu prawa gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena zasobów przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej i jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Jak wynika z przedstawionej dokumentacji Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2023 przekazana została do Rady Miasta Pruszcz Gdański dnia 24 kwietnia 2024 r. zgodnie z art. 16 a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej „*Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia ocenę zasobów pomocy społecznej co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa*”.

(akta kontroli str. 264-290)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej na Kierownika ośrodka pomocy społecznej spoczywa obowiązek przedkładania Radzie Gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż Kierownik, działając zgodnie z tym umocowaniem prawnym, opracował i przekazał do Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim w dniu 20 marca 2024 r. sprawozdanie za rok 2023.

(akta kontroli str. 291-347)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

VI. Tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej

W zakresie trybu przyznawania świadczeń z pomocy społecznej kontroli podlegają świadczenia w postaci:

- zasiłków stałych,
- zasiłków okresowych,

- zasiłków celowych i specjalnych celowych z tytułu zdarzenia losowego,
- dożywiania (posiłki, zasiłki celowe, pomoc rzeczowa),
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (zad. własne),
- kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt w dps,
- pomocy rzeczowej w formie schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania,
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu opieki przyznanej przez sąd.

Na podstawie sprawozdania rocznego MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r. – **ustalono, że Ośrodek przyznawał pomoc w formie:** zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych i celowych specjalnych, z tytułu zdarzenia losowego dożywiania, usług opiekuńczych, odpłatności gminy za pobyt w domu pomocy społecznej, udzielania schronienia, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu opieki przyznanej przez sąd.

Podczas kontroli dokonano oceny zasadności przyznawania świadczeń oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji w zakresie ustalania uprawnień do ww. pomocy. Dokumentację badano na podstawie losowo wybranych teczek klientów korzystających z wybranych form świadczeń (dokonano doboru próby w oparciu o metodę bazującą na osądzie kontrolera i jego doświadczeniu zawodowym).

Zasiłki stałe i składki na ubezpieczenie społeczne

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium cd kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim w 2023 r. udzielił 921 świadczeń w formie zasiłku stałego z tej formy pomocy skorzystały 104 osoby na łączną kwotę 542 681,00 zł – dane ze sprawozdania rocznego MRiPS – 03 za rok 2023. Średnia wysokość zasiłku stałego wynosiła 589,23 zł.

Analizie zostało poddanych 20 losowo wybranych postępowań kończących się decyzjami administracyjnymi o nr:

1. MOPS.SŚPS.4110.102.71.2023 z dnia 29.09.2023 r.
2. MOPS.SŚPS.4110.68.85.2023 z dnia 30.11.2023 r.
3. MOPS.SŚPS.4110.97.61.2023 z dnia 14.08.2023 r.
4. MOPS.SŚPS.4110.99.66.2023 z dnia 29.08.2023 r.
5. MOPS.SŚPS.4110.85.6.2023 z dnia 16.01.2023 r.
6. MOPS.SŚPS.4110.93.47.2023 z dnia 11.07.2023 r.
7. MOPS.SŚPS.4110.106.89.2023 z dnia 13.12.2023 r.
8. MOPS.SŚPS.4110.100.67.2023 z dnia 13.09.2023 r.
9. MOPS.SŚPS.4110.87.11.2023 z dnia 31.01.2023 r.
10. MOPS.SŚPS.4110.105.88.2023 z dnia 11.12.2023 r.
11. MOPS.SŚPS.4110.84.3.2023 z dnia 04.01.2023 r.
12. MOPS.SŚPS.4110.96.52.2023 z dnia 28.07.2023 r.
13. MOPS.SŚPS.4110.107.90.2023 z dnia 19.12.2023 r.
14. MOPS.SŚPS.4110.92.80.2023 z dnia 15.11.2023 r.
15. MOPS.SŚPS.4110.98.65.2023 z dnia 28.08.2023 r.
16. MOPS.SŚPS.4110.90.19.2023 z dnia 13.03.2023 r.
17. MOPS.SŚPS.4110.91.29.2023 z dnia 11.05.2023 r.
18. MOPS.SŚPS.4110.104.83.2023 z dnia 30.11.2023 r.
19. MOPS.SŚPS.4110.94.50.2023 z dnia 24.07.2023 r.
20. MOPS.SŚPS.4110.103.73.2023 z dnia 09.10.2023 r.

W objętych kontrolą aktach do wniosku w sprawie przyznania pomocy w formie zasiłku stałego oraz opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne dołączony był, zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, komplet dokumentów potwierdzających sytuację osobistą, dochodową i majątkową rodziny w oparciu między innymi o:

- decyzję właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej
- orzeczenia komisji do spraw inwalidztwa i zatrudnienia wydanych przed dniem 1 września 1997 r., orzeczenia lekarza orzecznika o niezdolności do pracy, niezdolności do samodzielnej egzystencji, orzeczenia komisji lekarskiej;

- orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wystawione przez Powiatowy Zespół Orzekający o Niepełnosprawności w Pruszczu Gdańskim,
- zaświadczenia lekarskie dotyczące stanu zdrowia osób korzystających z pomocy,
- zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia,
- zaświadczenia albo oświadczenia o okresie zatrudnienia, w tym o okresach, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, oraz o okresach nieskładkowych;
- dowodu otrzymania renty, emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, emerytury pomostowej lub renty socjalnej,
- zaświadczenia albo oświadczenia o kontynuowaniu nauki w szkole podstawowej, szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej,
- decyzję starosty w imieniu, którego działa Gdański Urząd Pracy o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia szkoleniowego, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo oświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy,
- decyzję organów przyznających świadczenia pieniężne,
- oświadczenia o stanie majątkowym.

Dokumentacja dotycząca przyznawanych świadczeń była rejestrowana w spisach spraw. W poddanych kontroli aktach wpływające od klientów wnioski w sprawach o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej opieczętowane były pieczętą wpływu.

Kryterium dochodowe rodziny lub osoby korzystającej z pomocy w formie zasiłku stałego ustalane było zgodnie z zapisami; rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1296).

W trakcie kontroli sposobu przeprowadzania wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych Ośrodka, w oparciu o rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 893) ustalono, co następuje:

wywiady środowiskowe przeprowadzane były w terminie do 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o konieczności jego przeprowadzenia lub w sprawach niecierpiących zwłoki, wymagających pilnej interwencji pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim, wywiad przeprowadzany był niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia w formie zasiłku stałego,

- wywiad przeprowadzany był w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc,

- pracownicy socjalni na podstawie wywiadu dokonywali analizy i oceny sytuacji danej osoby lub rodziny i formułowali wnioski z niej wynikające, wywiad stanowił podstawę planowania pomocy,
- ustalony plan pomocy zatwierdzany był przez Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim.

W aktach sprawy w przypadku niepozostawienia przez klienta oryginałów dokumentów znajdowały się ich kopie poświadczane za zgodność z oryginałem przez pracownika socjalnego, który przeprowadzał wywiad.

W oparciu o zgromadzone dokumenty (wniosek z załącznikami, wywiad środowiskowy) wydawane były decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie zasiłku stałego. Decyzje podpisywane były przez Kierownika Ośrodka działającego z upoważnienia Burmistrza Miasta Pruszcz Gdański. Zawierały one pouczenie o prawach i obowiązkach osoby korzystającej ze świadczeń, wskazywały tryb odwoławczy. Wysokość przyznanych świadczeń ustalana była prawidłowo.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

(akta kontroli str. 348-397)

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Opłacanie składek zdrowotnych za osoby niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W 2023 r. Ośrodek opłacił składkę zdrowotną za 100 świadczeniobiorców pobierających zasiłki stałe na kwotę 47 186,00 zł.

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności za względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim w 2023 r. udzielił 58 świadczeń w formie zasiłku okresowego z tej formy pomocy skorzystało 17 osób na łączną kwotę 23 512,00 zł – środki pochodzące wyłącznie z dotacji z budżetu państwa. Ośrodek angażował również środki własne na ten cel. Dane ze sprawozdania rocznego MRiPS – 03 za rok 2023). Średnia wysokość zasiłku okresowego wynosiła 405,37 zł.

Analizie zostało poddanych 10 losowo wybranych postępowań kończących się decyzjami administracyjnymi o nr:

1. MOPS.SŚPS.4111.12.22.2023 z dnia 24.10.2023 r. – bezrobocie
2. MOPS.SŚPS.4112.6.7.2023 z dnia 28.04.2023 r. – długotrwała choroba
3. MOPS.SŚPS.4111.2.2.2023 z dnia 16.01.2023 r. – długotrwała choroba
4. MOPS.SŚPS.4111.4.4.2023 z dnia 13.02.2023 r. – długotrwała choroba, bezrobocie
5. MOPS.SŚPS.4111.1.1.2023 z dnia 16.01.2023 r. – bezrobocie, niepełnosprawność
6. MOPS.SŚPS.4111.9.16.2023 z dnia 22.08.2023 r. – bezrobocie, długotrwała choroba
7. MOPS.SŚPS.4111.10.28.2023 z dnia 23.11.2023 r. – bezrobocie, długotrwała choroba
8. MOPS.SŚPS.4112.8.15.2023 z dnia 20.07.2023 r. – długotrwała choroba
9. MOPS.SŚPS.4111.14.27.2023 z dnia 16.11.2023 r. – bezrobocie, długotrwała choroba
10. MOPS.SŚPS.4111.3.13.2023 z dnia 13.07.2023 r. – bezrobocie, długotrwała choroba

Zasiłki okresowe przyznawane były ze względu na; długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

W poddanych kontroli aktach pomoc przyznawano na podstawie wniosku opatrzonego pieczęcią wpływu. We wszystkich poddanych kontroli przypadkach uprawnienia do świadczenia w formie zasiłku okresowego ustalano na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub aktualizacji wywiadu, przeprowadzonego w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. (Dz.U. z 2021 poz. 893) oraz wymaganych w oparciu o art. 107 ust. 5 i ust. 5b ustawy.

Kryterium dochodowe rodziny lub osoby korzystającej z pomocy w formie zasiłku okresowego ustalane było zgodnie z zapisami; rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1296).

Ośrodek przyznawał zasiłki okresowe w wysokości określonej w art. 147 pkt. 7 w związku z art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Ze środków budżetu państwa pokrywano zasiłki okresowe w części gwarantowanej tj. 50% wysokości świadczenia. W poddanych kontroli postępowaniach wysokość świadczenia ustalono prawidłowo.

W oparciu o zgromadzone dokumenty (wniosek z załącznikami, wywiad środowiskowy) wydawane były decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie zasiłku okresowego. Decyzje zawierały, datę wydania, oznaczenie strony postępowania, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie o prawach i obowiązkach osoby korzystającej ze świadczeń i wskazywały tryb odwoławczy. Podpisane były przez Kierownika oraz zastępcę Kierownika Ośrodka działającego z upoważnienia Burmistrza Pruszcza Gdańskiego. Wszystkie

skontrolowane decyzje klienci odbierali za pośrednictwem poczty, kwitując odbiór za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub osobiście.

Skontrolowane świadczenia uznaje się jako zasadnie przyznane.

(akta kontroli str. 398-419)

Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

Zasiłek celowy udzielany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim w 2023 r. udzielił wsparcia w formie zasiłku celowego 127 osobom, przeznaczając na ten cel kwotę 163 952,00. Dane ze sprawozdania rocznego MRiPS – 03 za rok 2023).

Analizie zostało poddanych 12 losowo wybranych postępowań kończących się decyzjami administracyjnymi o nr:

1. MOPS.SŚPS.4112.54.360.2023 z dnia 14.12.2023 r.
2. MOPS.SŚPS.4112.56.225.2023 z dnia 18.08.2023 r.
3. MOPS.SŚPS.4112.28.82.2023 z dnia 07.04.2023 r.
4. MOPS.SŚPS.4112.63.318.2023 z dnia 13.11.2023 r.
5. MOPS.SŚPS.4112.58.249.2023 z dnia 13.09.2023 r.
6. MOPS.SŚPS.4112.26.284.2023 z dnia 10.10.2023 r.
7. MOPS.SŚPS.4112.70.350.2023 z dnia 11.12.2023 r.
8. MOPS.SŚPS.4112.66.333.2023 z dnia 30.11.2023 r.
9. MOPS.SŚPS.4112.55.224.2023 z dnia 11.08.2023 r.
10. MOPS.SŚPS.4112.23.146.2023 z dnia 31.05.2023 r.
11. MOPS.SŚPS.4112.16.39.2023 z dnia 16.02.2023 r.
12. MOPS.SŚPS.4112.21.103.2023 z dnia 13.04.2023 r.

Zasiłki celowe przyznawane były z przeznaczeniem na zakup ogrzewania pokrycie kosztów leków i leczenia.

W poddanych kontroli aktach pomoc przyznawano na podstawie wniosku opatrzonego pieczęcią wpływu. We wszystkich poddanych kontroli przypadkach uprawnienia do świadczenia w formie zasiłku celowego ustalano na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub aktualizacji wywiadu, przeprowadzonego w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. (Dz.U. z 2021 poz. 893) oraz wymaganych w oparciu o art. 107 ust. 5 i ust. 5b ustawy.

W oparciu o zgromadzone dokumenty (wniosek z załącznikami, wywiad środowiskowy) wydawane były decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie zasiłku celowego.

Decyzje zawierały, datę wydania, oznaczenie strony postępowania, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie o prawach i obowiązkach osoby korzystającej ze świadczeń i wskazywały tryb odwoławczy. Podpisane były przez Kierownika Ośrodka działającego z upoważnienia Burmistrza Pruszcza Gdańskiego. Skontrolowane decyzje klienci odbierali osobiście lub za pośrednictwem poczty, kwitując odbiór za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Skontrolowane świadczenia uznaje się jako zasadnie przyznane.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym obszarze.

(akta kontroli str. 420-440)

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych, które mogą być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. Wysokość specjalnego zasiłku celowego nie może przekraczać kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, nie podlega on również zwrotowi (art. 41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej). W okresie objętym kontrolą Ośrodek udzielił wsparcia w formie zasiłku celowego specjalnego 2 rodzinom, przeznaczając na ten cel kwotę 4 100,00 zł (dane na podstawie sprawozdania rocznego MRiPS-03-R z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach).

Analizie poddano 2 losowo wybrane postępowania w związku z zdarzeniem losowym (pożar) kończące się decyzjami administracyjnymi o nr:

1. MOPS.SŚPS.4112.1.187.2023 z dnia 11-07-2023 r. i MOPS.SŚPS.4112.1.159.2023 z dnia 12-06-2023 r.
2. MOPS.SŚPS.4112.2.315.2023 z dnia 13-11-2023 r.

Świadczenia przyznawano w formie pieniężnej w szczególności na pokrycie kosztów opłat mieszkaniowych, zakupu leków i leczenia, zakupu żywności, opału i na życie. Zasiłki celowe specjalne przyznawano w drodze decyzji administracyjnej, stosownie do art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej na podstawie wniosku złożonego przez stronę, rodzinnych wywiadów środowiskowych lub ich aktualizacji oraz innych dokumentów potwierdzających sytuację osobistą, rodzinną i majątkową osoby lub rodziny określonych w art. 107 ust. 5 i ust 5b ustawy o pomocy społecznej. Wnioski zostały rozpatrzone terminowo. Decyzje administracyjne zawierały elementy wymienione w art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, tzn. pouczenie o prawach i obowiązkach osoby korzystającej ze świadczeń oraz wskazywały tryb odwoławczy. Podpisane były przez zastępcę Kierownika Ośrodka działającego z upoważnienia Burmistrza Pruszcza Gdańskiego przekazywane były klientom pocztą za zwrotnym

potwierdzeniem albo strona dokonywała odbioru decyzji osobiście w siedzibie Ośrodka, potwierdzając odbiór własnoręcznym i wpisaniem daty doręczenia. Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

(akta kontroli str. 441-449)

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

W okresie objętym kontrolą wypłacono zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 3 osób na kwotę 8 770,00 zł. Dane uzyskane ze sprawozdania MRiPS-03 za rok 2023.

Analizie poddano zgromadzoną dokumentację w kończącą się decyzjami administracyjnymi:

1. MOPS.SŚPS.4114.2.3.2023 z dnia 30-08-2023 r. (500 zł w m-cu sierpniu z przeznaczeniem na zakup farb do malowania ścian w mieszkaniu) i decyzja MOPS.SŚPS.4114.2.4.2023 z dnia 30-08-2023 r. (1217,70 zł w m-cu sierpniu z przeznaczeniem na pokrycie kosztów noclegu)
2. MOPS.SŚPS.4114.1.2.2023 z dnia 30-08-2023 r. (811,80 zł w m-cu sierpniu z przeznaczeniem na pokrycie kosztów noclegu) i decyzja MOPS.SŚPS.4114.1.1.2023 z dnia 30-08-2023 r. (500 zł w m-cu sierpniu z przeznaczeniem na zakup farb do malowania ścian)
3. MOPS.SŚPS.4114.3.6.2023 z dnia 31-08-2023 r. (3100,00 zł w m-cu sierpniu z przeznaczeniem na pokrycie kosztów noclegu) i MOPS.SŚPS.4114.3.6.2023 z dnia 6-10-2023 r. (1140,00 zł w m-cu wrzesień/październik z przeznaczeniem na pokrycie kosztów noclegu) oraz MOPS.SŚPS.4114.3.5.2023 z dnia 31-08-2023 r. (1500,00 zł w m-cu sierpniu z przeznaczeniem na zakup mebli).

Świadczenia przyznawano w oparciu o wniosek lub protokół z przyjęcia zgłoszenia, opatrzony pieczęcią wpływu. Rodzinny wywiad środowiskowy został przeprowadzony w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie wywiadu środowiskowego na odpowiedniej części kwestionariusza wywiadu. Treść zawarta w wywiadzie nie budziła wątpliwości. Do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające sytuację osobistą, rodzinną i dochodową określone w art. 107 ust. 5 i ust 5b ustawy o pomocy społecznej.

Świadczenia przyznawano decyzją administracyjną. Decyzje zawierały oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony postępowania, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie o prawach i obowiązkach osoby korzystającej ze świadczeń i wskazywały tryb odwoławczy. Podpisane były przez Kierownika Ośrodka działającego z upoważnienia Burmistrza Pruszcza Gdańskiego przekazywane były klientom za

zwrotnym potwierdzeniem albo strona dokonywała odbioru decyzji osobiście w siedzibie Ośrodka, potwierdzając odbiór własnoręcznym i wpisaniem daty doręczenia. Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

(akta kontroli str. 450 – 460)

Dożywianie dzieci, Program „Posiłek w szkole i w domu”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w realizacji wieloletniego rządowego programu pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023.

Analizie zostało poddanych 10 losowo wybranych postępowań kończących się decyzjami administracyjnymi o nr:

1. MOPS.SŚPS.4112.29.129.2023 z dnia 11-05-2023 r.
2. MOPS.SŚPS.4112.3.7.2023 z dnia 16-01-2023 r.
3. MOPS.SŚPS.4112.12.106.2023 z dnia 1-09-2023 r.
4. MOPS.SŚPS.4112.30.147.2023 z dnia 31-05-2023 r.
5. MOPS.SŚPS.4112.37.363.2023 z dnia 19-12-2023 r.
6. MOPS.SŚPS.4123.16.121.2023 z dnia 27-09-2023 r.
7. MOPS.SŚPS.4123.3.2.2023 z dnia 02-01-2023 r.
8. MOPS.SŚPS.4123.5.120.2023 z dnia 22-09-2023 r.
9. MOPS.SŚPS.4123.5.120.2023 z dnia 22-09-2023 r.
10. MOPS.SŚPS.4123.13.109.2023 z dnia 11-09-2023 r.

We wszystkich poddanych kontroli przypadkach uprawnienia do świadczenia w formie posiłku lub zasiłku celowego na zakup żywności ustalano na podstawie rodzinnych wywiadów środowiskowych przeprowadzonych w sposób prawidłowy i w terminie – zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz wymaganych w oparciu o art. 107 ust. 5b cyt. ustawy dokumentów potwierdzających sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób, które wystąpiły z wnioskiem o pomoc. Kwestionariuszy rodzinnego wywiadu środowiskowego był zgodny ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. (Dz.U. z 2021 poz. 893) w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wszystkie rodzinne wywiady środowiskowe poddane kontroli były przeprowadzone w terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, tj. do 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o konieczności jego przeprowadzenia (tj. od dnia wpływu wniosku o udzielenie wsparcia). Dokumentacja dotycząca przyznawanych świadczeń była rejestrowana w spisach spraw. W poddanych kontroli aktach wpływające od klientów wnioski w sprawach o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej opieczętowane były pieczętą wpływu. Kryterium dochodowe rodziny lub osoby korzystającej z przedmiotowej pomocy ustalane było zgodnie z zapisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 11 lipca 2021 r. w sprawie

zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1296)

W oparciu o zgromadzone dokumenty (wniosek z załącznikami, wywiad środowiskowy) wydawane były decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku lub zasiłku celowego na zakup żywności. Wydane decyzje w sprawie przyznania pomocy sporządzane były w sposób prawidłowy, niebudzący zastrzeżeń. Decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzje przekazywane były klientom za zwrotnym potwierdzeniem albo strona dokonywała odbioru decyzji osobiście w siedzibie Ośrodka, potwierdzając odbiór własnoręcznym i wpisaniem daty doręczenia. Decyzje podpisywane były z upoważnienia Burmistrza Pruszcza Gdańskiego przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej.

W Ośrodku prawidłowo i rzetelnie realizowano zadania związane z prowadzeniem postępowań administracyjnych dotyczących przyznania pomocy w ramach Programu.

(akta kontroli str. 461-488)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze w 2023 r. realizowane były przez 5 opiekunek zatrudnionych na umowę o pracę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim.

Osoby sprawujące opiekę posiadają odpowiednie przygotowanie fachowe w zakresie realizacji usług opiekuńczych oraz ukończyły szkolenie okresowe w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (w zakresie ogólnym i stanowiskowym na stanowisku pracy opiekunka).

Koszt za 1 roboczogodzinę świadczonych usług ustalono:

- w wys. 26,00 zł za usługi opiekuńcze,
- w wys. 40 zł za specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Przedmiotowe stawki w oparciu o sporządzoną kalkulację zostały przyjęte Uchwałą Nr LV/542/2023 Rady Miasta Pruszcza Gdańskiego z dnia 31 marca 2023 r.

Opiekunki zatrudnione w MOPS Pruszcz Gdański realizują usługi opiekuńcze w zakresie:

- pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opieki higienicznej nad osobą korzystającą z wsparcia w formie usług opiekuńczych i utrzymania porządku w jego otoczeniu,
- pielęgnacji zalecanej przez lekarza i inne usługi.

W 2023 r. ze wsparcia w formie usług opiekuńczych skorzystało 48 osób, którym przyznano 5 244 świadczenia. Na realizację tej formy pomocy wydatkowano kwotę 20 508 zł.

Uprawnienia do przyznania usług opiekuńczych wynikały z zaświadczenia lekarza rodzinnego ewentualnie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub

długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Odpłatność za świadczone usługi obliczana była procentowo, zgodnie z posiadanym dochodem klienta, na podstawie Uchwały nr X/117/2019 Rady Miasta w Pruszczu Gdańskim z dnia 27 listopada 2019 r., w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania, zmienionej Uchwałami Rady Miasta w Pruszczu Gdańskim: Nr LV/542/2023 z dnia 31 marca 2023 r., Nr IV/19/2024 z dnia 28 czerwca 2024 roku.

Kontrolą objęto 10 spraw w oparciu, o które wydano następujące decyzje nr:

- 1) MOPS.SŚPS.4126.34.106.2023 z dnia 29.12.2023 r.
- 2) MOPS.SŚPS.4126.47.82.2023 z dnia 30.10.2023 r.
- 3) MOPS.SŚPS.4126.36.64.2023 z dnia 16.08.2023 r.
- 4) MOPS.SŚPS.4126.48.89.2023 z dnia 30.11.2023 r.
- 5) MOPS.SŚPS.4126.2.107.2023 z dnia 29.12.2023 r.
- 6) MOPS.SŚPS.4126.22.10.2023 z dnia 16.01.2023 r.
- 7) MOPS.SŚPS.4126.26.20.2023 z dnia 22.02.2023 r.
- 8) MOPS.SŚPS.4126.37.65.2023 z dnia 22.08.2023 r.
- 9) MOPS.SŚPS.4126.35.63.2023 z dnia 02.08.2023 r.
- 10) MOPS.SŚPS.4126.42.75.2023 z dnia 29.09.2023 r.

W toku kontroli, ustalono, że wnioski/podania w sprawie przyznania pomocy rejestrowane były w spisach spraw, opatrzone były datą wpływu.

Wywiady środowiskowe przeprowadzane były w miejscu zamieszkania klienta w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 893), nie później niż do 14 dnia roboczego od daty złożenia wniosku.

We wszystkich poddanych kontroli przypadkach wywiady środowiskowe, na podstawie, których przyznano świadczenie w formie usług opiekuńczych zostały przeprowadzone w sposób prawidłowy i w terminie – zgodnie z art. 107 ust. 1, 4 ustawy o pomocy społecznej. Świadczenia przyznane były w drodze decyzji administracyjnych wydanych w terminie nieprzekraczającym 30 dni od wszczęcia postępowania. W decyzjach zgodnie z art. 50 ust. 5 określano miejsce ich świadczenia, tj. miejsce zamieszkania klienta. W uzasadnieniu decyzji podano uzasadnienie faktyczne i prawne rozstrzygnięcia. Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego. Decyzje podpisywane były z upoważnienia Burmistrza Pruszcza Gdańskiego przez Kierownika Ośrodka. Zawierały one pouczenie o prawach i obowiązkach osoby korzystającej ze świadczeń,

wskazywały tryb odwoławczy. Wydane decyzje w sprawie przyznania tej formy pomocy sporządzane były w sposób prawidłowy, niebudzący zastrzeżeń.

Decyzje przekazywane były stronie za potwierdzeniem odbioru.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zasadności przyznawania świadczeń w formie usług opiekuńczych.

W 2023 roku nie składano w formie pisemnej skarg i wniosków, na jakość i zakres świadczonych usług, nie wydano decyzji odmawiających przyznania tej formy pomocy, jak również nie były składane odwołania od decyzji je przyznających.

Wykonawca dokumentował sposób świadczenia usług opiekuńczych poprzez:

- sporządzanie list osób objętych pomocą z wyszczególnieniem rzeczywiście wykonanych świadczeń,
- kart czasu pracy opiekuńki

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zasadności przyznawania świadczeń w formie usług opiekuńczych.

(akta kontroli str. 489-515)

Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż łącznie w domach pomocy społecznej przebywa 31 osób, na które przyznano 347 świadczenia. Skierowanie do DPS odbywało się zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 16, art. 54 ust. 1 ustawy. Gmina w 2023 r. poniosła odpłatność za swoich mieszkańców w kwocie 1 392 308,00 zł

Analizie poddano dokumentację zgromadzoną w aktach 1 osoby skierowanej w 2023 r.

Postępowanie zakończono decyzją administracyjną

- MOPS. SŚPS.4127.31.40.2023 z dnia 01.06.2023 r.

Decyzja kierująca i ustalająca odpłatność została wydana po zgromadzeniu i analizie wszystkich niezbędnych dokumentów. Wysokość odpłatności za pobyt w domu ustalano zgodnie z art. 61 ust. 2 ustawy tj. 70% dochodu osoby skierowanej. Decyzja o umieszczeniu w domu wydana została przez starostę powiatu. Świadczenie ocenia się jako zasadnie przyznane.

Osoby przebywały w:

1. Domu Pomocy Społecznej w Stanisławiu
2. Domu Pomocy Społecznej Nr 1 Lębork
3. Domu Pomocy Społecznej w Zaskoczynie
4. Domu Pomocy Społecznej w Pelplinie
5. Domu Pomocy Społecznej w Czarnym
6. Domu Pomocy Społecznej w Gniewie
7. Domu Pomocy Społecznej w Damaszcze

8. Domu Pomocy Społecznej w Parchowie
9. Domu Pomocy Społecznej w Jadwinowie
10. Domu Pomocy Społecznej w Rudnie
11. Domu Pomocy Społecznej w Cisewiu
12. Dom Pomocy Społecznej w Szpęgawsku
13. Dom Pomocy Społecznej w Stegnie

Ośrodek w 2023 r. nie kierował osób do „prywatnych DPS” oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku.

(akta kontroli str. 516-521)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Na podstawie sprawozdania MRiPS-03-R ustalono, że w 2023 roku Ośrodek udzielił ww. pomocy 7 osobom.

Kontrolą objęto 3 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji administracyjnej nr:

- 1) MOPS.SŚPS.4112.49.190.2023 z dnia 14.07.2023 r.
- 2) MOPS.SŚPS.4110.46.62.2023 z dnia 22.08.2023 r.
- 3) MOPS.SŚPS.4112.38.136.2023 z dnia 24.05.2023 r.

Wywiad środowiskowy przeprowadzono w terminach od 1 do 14 dni roboczych od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, stosownie do zapisów § 3 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W kwestionariuszu wywiadu odnotowywano przeprowadzenie rozmów na temat aktualnej sytuacji życiowej, zdrowotnej i socjalno-bytowej. Prawidłowo ustalono dochody osób ubiegających się o przyznanie pomocy. Sytuację osobistą, dochodową, majątkową i rodzinną ubiegających się o świadczenie ustalono na podstawie dokumentów wskazanych w art. 107 ust. 5 i 5b ustawy o pomocy społecznej. Świadczenia zostały przyznane w formie finansowej. Pomoc przyznawana była każdorazowo na wniosek strony.

Świadczenia przyznane były w drodze decyzji administracyjnych wydanych w terminie nieprzekraczającym 30 dni od wszczęcia postępowania.

Decyzja administracyjna została wydana w terminach zgodnych z art. 35 § 1, § 3a Kpa. Posiadały składniki wymienione w art. 107 § 1-8 Kpa. Doręczone na zasadach z art. 109 § 1 Kpa.

(akta kontroli str. 522 – 530)

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi odbywało się w oparciu o Umowę o realizację zadania publicznego nr RS.032.2.2023 zawartą w dniu 02.01.2023 r. pomiędzy Gminą Miejską Pruszcz Gdański reprezentowaną przez Burmistrza Janusza Wróbla a Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Autystycznym z siedzibą w Gdańsku reprezentowaną przez p. [.....]* i p. [.....]*.

Przedmiotem powyższej umowy było świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zgodnie z § 2 „Termin zadania publicznego ustala się: od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r.”

Rzeczywisty koszt za godzinę usługi (60 minut) w 2023 r. wynosił:

- za realizację zajęć terapeutyczno-edukacyjnych – 54,44 zł
- za konsultacje specjalistyczne – 101,06 zł

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowały 4 opiekunki, które spełniały warunki określone w § 3 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) tj. posiadały wymagane przepisami kwalifikacje zawodowe oraz legitymowały się wymaganym stażem pracy z osobami psychicznie i umysłowo chorymi.

Na podstawie analizy sprawozdania rocznego MRiPS – 03 za rok 2023 ustalono, że z opieki w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystało 6 osób (dzieci autystycznych).

Kontrolą objęto 5 spraw w oparciu, o które wydano decyzje nr:

1. MOPS.SŚPS.4126.5.13.2023 z dnia 16.01.2023 r.
2. MOPS.SŚPS.4126.6.27.2023 z dnia 14.04.2023 r.
3. MOPS.SŚPS.4126.3.11.2023 z dnia 12.01.2023 r.
4. MOPS.SŚPS.4126.1.73.2023 z dnia 26.09.2023 r.
5. MOPS.SŚPS.4126.2.9.2023 z dnia 09.01.2023 r.

Ustalono, że pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi przyznawano na podstawie pisemnego wniosku ich przedstawicieli ustawowych. Do wniosku załączone były zaświadczenia lekarskie wystawione przez lekarza specjalistę (psychiatrę lub neurologa) określające zakres i wymiar świadczonych usług.

Zaświadczenia wystawiane były na okres 12 miesięcy.

We wszystkich poddanych kontroli przypadkach wywiady środowiskowe, na podstawie, których przyznano świadczenie w formie specjalistycznych usług opiekuńczych zostały

przeprowadzone w sposób prawidłowy i w terminie – zgodnie z art. 107 ust. 1, 4 ustawy o pomocy społecznej. Z ich treści wynikało, że pracownik socjalny dokonał rozeznania w zakresie objęcia klienta wsparciem specjalistycznym przez podmioty takie jak: służba zdrowia i oświata.

Po upływie 6 miesięcy od daty sporządzenia wywiadu środowiskowego, który stanowił podstawę do wydania decyzji administracyjnej przeprowadzano wywiad aktualizacyjny.

Świadczenia przyznane były w drodze decyzji administracyjnych wydanych w terminie nieprzekraczającym 30 dni od wszczęcia postępowania. W sentencji decyzji przyznających świadczenia zgodnie z § 2 rozporządzenia sprecyzowany był rodzaj przyznanych usług specjalistycznych, jak również ustalona odpłatność klienta za usługi zgodnie z zapisami § 4 rozporządzenia. W decyzjach zgodnie z art. 50 ust. 5 określano miejsce ich świadczenia, tj. miejsce zamieszkania klienta. W uzasadnieniu decyzji podano uzasadnienie faktyczne i prawne rozstrzygnięcia. Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Decyzje podpisywane były z upoważnienia Burmistrza Pruszcza Gdańskiego przez Kierownika Ośrodka. Zawierały one pouczenie o prawach i obowiązkach osoby korzystającej ze świadczeń, wskazywały tryb odwoławczy. Wydane decyzje w sprawie przyznania tej formy pomocy sporządzane były w sposób prawidłowy, niebudzący zastrzeżeń.

W 2023 roku nie składano w formie pisemnej skarg i wniosków, na jakość i zakres świadczonych usług, nie wydano decyzji odmawiających przyznania tej formy pomocy, jak również nie były składane odwołania od decyzji je przyznających.

Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Autystycznym z siedzibą w Gdańsku, które realizowało wsparcie w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, sporządzało na podstawie: wywiadu z rodziną, obserwacji i wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego - Indywidualne Programy Terapeutyczne (IPT).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

(akta kontroli str. 531 – 579)

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd

Zgodnie z art. 53 a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia

w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku ogłoszonego przez prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Wynagrodzenie przysługuje niezależnie od dochodu osoby, której jest przyznane. Obowiązek przeprowadzania wywiadów i wydawania decyzji administracyjnych w tej sprawie został zniesiony z dniem 3 maja 2011 r. przez art. 1 pkt. 12 ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 81, poz. 440).

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki należy do zadań zleconych z administracji rządowej realizowanych przez gminę. Środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa – wypłata wynagrodzenia następuje dopiero po otrzymaniu na ten cel środków od Wojewody. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nie jest przyznawane z urzędu, lecz na żądanie zgłoszone przez opiekuna – wniosek złożony do Ośrodka wraz z załączonymi do niego:

- odpisem prawomocnego postanowienia Sądu o ustaleniu i przyznaniu wynagrodzenia dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej,
- zaświadczeniem Sądu potwierdzającym ustanowienie prawne dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej,

Z uwagi na fakt, że wynagrodzenie opiekuna prawnego zakwalifikowane zostało jako świadczenie z pomocy społecznej opiekun prawny pobierający wynagrodzenie ma obowiązek informowania ośrodka pomocy społecznej o zmianie swojej sytuacji, w szczególności o zaprzestaniu pełnienia funkcji opiekuna prawnego i/lub o uchyleniu postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim w roku 2023 przyznał 4 opiekunom prawnym wynagrodzenie z tytułu opieki. Wynagrodzenie opiekuna prawnego realizowane było zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Świadczenie wypłacane było w wysokości ustalonej przez sąd.

(akta kontroli str. 580-595)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Udzielanie schronienia.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 oraz art. 48a ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnianie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Schronisko dla osób bezdomnych

zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, ogrzewalni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

W celu realizacji zadania gmina winna posiadać placówki zapewniające schronienie lub jeżeli takowych nie posiada zlecić realizację zadania w sposób prawem przewidziany (art. 25 ust 1), lub zawrzeć umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny (art. 48a. ust. 11b pkt 3).

Gmina Miejska Pruszcz Gdański zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie schronienia dla osób bezdomnych na podstawie zlecenia realizacji zadania udzielając dotacji na finansowanie zadania organizacjom pozarządowym. (Umowy stanowią załącznik do protokołu).

Przedmiotem umów jest świadczenie usług tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych i schronisku z usługami opiekuńczymi.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim udzielił wsparcia w formie schronienia 15 osobom, przeznaczając na ten cel kwotę 111 016,00 zł (dane na podstawie Sprawozdania MRPiPS – 03, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej. Dział 1B. Udzielone świadczenia – zadania własne gmin 1).

Zgodnie z delegacją ustawową Rada Miasta uchwaliła zasady ponoszenia odpłatności Uchwałą Nr X/116/2019 Rady Miasta Pruszcz Gdański z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności przez osoby bezdomne za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.

Analizie poddano dokumentację zgromadzoną w aktach spraw 6 osób korzystających z pomocy społecznej w formie schronienia po dniu 1 stycznia 2023 r., zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej o nr:

1. MOPS.SŚPS.4122.5.9.2023 z dnia 31.03.2023 r.
2. MOPS.SŚPS.4122.13.15.2023 z dnia 03.08.2023 r.
3. MOPS.SŚPS.4122.15.24.2023 z dnia 30.10.2023 r.
4. MOPS.SŚPS.4122.10.8.2023 z dnia 23.02.2023 r.
5. MOPS.SŚPS.4122.8.3.2023 z dnia 18.01.2023 r.
6. MOPS.SŚPS.4122.11.10.2023 z dnia 03.08.2023 r.

W poddanych kontroli aktach pomoc przyznawano na podstawie wniosku opatrzonego pieczęcią wpływu. We wszystkich poddanych kontroli przypadkach uprawnienia do świadczenia w formie tymczasowego schronienia ustalano na podstawie rodzinnego wywiadu

środowiskowego lub aktualizacji wywiadu, przeprowadzonego w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. (Dz.U. z 2021 poz. 893) oraz wymaganych w oparciu o art. 107 ust. 5 i ust. 5b ustawy.

W celu prawidłowej realizacji postępowania w sprawie udzielenia schronienia w schronisku dla osób bezdomnych, należy poza zebraniem kompletu dokumentów mających znaczenie dla rozpatrzenia sprawy w myśl art. 48a ust. 2 sporządzić kontrakt socjalny. W kontrolowanych postępowaniach osób skierowanych do schroniska dla osób bezdomnych były podpisane kontrakty socjalne oraz oceny realizacji postanowień zawartych w kontraktach socjalnych.

W oparciu o zgromadzone dokumenty (wniosek z załącznikami, wywiad środowiskowy) wydawane były decyzje administracyjne. Decyzje zawierały, datę wydania, oznaczenie strony postępowania, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie o prawach i obowiązkach osoby korzystającej ze świadczeń i wskazywały tryb odwoławczy. Podpisane były przez Kierownika działającego z upoważnienia Burmistrza Pruszcza Gdańskiego. Wszystkie skontrolowane decyzje klienci odbierali osobiście lub za pośrednictwem poczty, kwitując odbiór za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Skontrolowane świadczenia uznaje się jako zasadnie przyznane.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym obszarze.

(akta kontroli str. 596-655)

Sprawienie pogrzebu

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. Podstawą prawną do stanowienia zasad pochówku jest art. 44 ustawy o pomocy społecznej, według którego „sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego”. Art. 110 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wskazuje, że „zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej”. Zawarta została umowa nr 6/2023 w dniu 9 stycznia pomiędzy Gminą Miejską Pruszcz Gdański a firmą „Światłość Wiekuista” Usługi pogrzebowe na realizację wykonania usług pogrzebowych.

W toku analizy danych ustalono, że w 2023 r. przeprowadzono 3 pochówki, których koszt wyniósł 12 000,00 zł.

(akta kontroli str. 656-668)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

VII. Sposób organizowania pomocy (świadczenia niepieniężne)

Praca socjalna i kontrakty socjalne.

W 2023 r. pracą socjalną ośrodek objął **484** rodziny. Wszystkie podejmowane działania przez pracowników socjalnych odnotowywane były w rodzinnych wywiadach środowiskowych. Pracownicy socjalni podejmowali działania w tych obszarach funkcjonowania, w których osoba/rodzina napotykała trudności, których nie była w stanie samodzielnie pokonać i wymagała wsparcia np. w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, prowadzeniu gospodarstwa domowego, podtrzymaniu zdrowia, zdobyciu pracy.

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą/rodziną ubiegającą się o pomoc. Określa uprawnienia i zobowiązania stron umowy, służy jasnemu i precyzyjnemu formułowaniu celów dotyczących zmian, jakie zamierza się osiągnąć, oraz wyznaczeniu dla nich ram czasowych. Pozwala rodzinom lub osobom zainteresowanym rozwiązaniem swoich problemów na wybór odpowiednich środków i metod działania prowadzących do realizacji długofalowego planu pomocy. W kolejnych etapach realizacji umożliwia dokonywanie oceny osiągniętych celów, zarówno krótko- jak i długoterminowych, poprzez porównanie stanu wyjściowego osoby/rodziny ze stanem aktualnym.

Ocena umożliwia stwierdzenie, czy w sytuacji osoby/rodziny zachodzą zmiany i czy zmierzają one w wyznaczonym przez strony kontraktu kierunku. Pisemna forma kontraktu daje możliwość zarówno rodzinom/osobom jak i pracownikowi socjalnemu konfrontowania podejmowanych ustaleń z dalszą ich realizacją.

Kontrakty socjalne

W kontrolowanym okresie pracownicy socjalni zawarli łącznie 10 kontraktów socjalnych cz. A. Pozytywnie zakończyło się 6 kontraktów socjalnych, negatywnie zakończyły się 4 kontrakty socjalne.

Kontrolą objęto 6 kontraktów socjalnych w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej, w których nie stwierdzono uchybień.

(akta kontroli str. 669-710)

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

VIII. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa przez gminę w 2023 roku:

W ramach zadań zleconych przez administrację rządową z ustawy o pomocy społecznej Miasto Pruszcz Gdański w 2023 r. wypłacała wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd (art. 18 ust. 1 pkt. 9)

Na ten cel wojewoda przekazał dotację w wysokości **18 100,00 zł** wydatkowano **17 052,00 zł** (blokada **1 048,00 zł**)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust.1 pkt 3) w wysokości **134 000,00 zł** wydatkowano **76 488,20zł** (**blokada 29 000,00 zwrot 28 511,80**)

W ramach zadań własnych dotowanych częściowo z budżetu państwa z ustawy o pomocy społecznej, Miasto Pruszcz Gdański w 2023 roku realizowała zasiłki stałe i okresowe.

Na realizację pomocy Wojewoda przekazał dotację w wysokości:

- zasiłki stałe - **611 000,00 zł**, wydatkowano **530 332,41 zł**. (**blokada w planie 71 000,00 zł zwrot 9 667,59 zł**)
- składka zdrowotna od zasiłku stałego – **59 000,00 zł**, wydatkowano **46 434,70 zł**. (**blokada w planie 11 000,00 zwrot 1 565,30 zł**)
- zasiłki okresowe –**25 000,00 zł**, wydatkowano **18 262,28 zł**. (**blokada w planie 5 000,00 zwrot 1 737,72 zł**)

(akta kontroli str.711-712)

IX. Współpraca z podmiotami uczestniczącymi w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim ściśle współpracuje z władzami samorządowymi na polu szeroko rozumianej pomocy społecznej Kierownik zapraszany jest na sesje Rady Miasta Pruszcz Gdański, gdy poruszane są problemy z obszaru pomocy społecznej.

Ponadto Ośrodek współpracuje z:

- 1) Sądem Rejonowym w Gdańsku, szkołami,
- 2) Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 4) Poradnią „Young Fosa” w Rusocinie,
- 5) Centrum Integracji Społecznej w Pruszczu Gdańskim,
- 6) Bankiem Żywności i Akcją Humanitarną „Życie”,
- 7) Gdańskim Urzędem Pracy,
- 8) Młodzieżowym Centrum Kariery, Punktem Pośrednictwa Pracy w Pruszczu Gdańskim,
- 9) Poradnią Zdrowia Psychicznego w Pruszczu Gdańskim,
- 10) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim,

X. Postępowanie skargowe w stosunku do jednostki

W okresie objętym kontrolą do tut. Urzędu nie wpłynęła żadna skarga na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim.

XI. Sposób realizacji zaleceń pokontrolnych wystosowanych przez Wojewodę Pomorskiego w wyniku kontroli przeprowadzonych w poprzednich latach.

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano dokumentację dotyczącą przeprowadzonej dniach 19-21 grudnia 2018 kontroli kompleksowej. Na podstawie zbadanej dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości.

XII. Podsumowanie i wnioski z kontroli.

Zespół kontrolny ocenił działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim pozytywnie, w związku czym odstąpiono od wydawania zaleceń pokontrolnych.

Inspektorzy kontrolujący dokonali wpisu w książce kontroli na temat zakresu i terminu jej przeprowadzenia.

Na tym protokół zakończono, sporządzając go w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, przy czym jeden jest przeznaczony dla jednostki kontrolowanej.

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej:

- 1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.*
- 2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.*
- 3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.*
- 4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.*
- 5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.*
- 6. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę podlegającą kontroli zespół inspektorów.*
- 7. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.*
- 8. Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli w ten sposób, że dołącza do niego stosowny tekst w brzmieniu:
„Ustalenia na str. .... skreśla się.”;
„Protokół kontroli na str. .... uzupełnia się przez dopisanie .....”; „Treść ustaleń na str. .... otrzymuje brzmienie: .....”.*
- 9. Zespół inspektorów zajmuje stanowisko wobec wniesionych w terminie zastrzeżeń na piśmie i przekazuje je do akceptacji dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego.*
- 10. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.*
- 11. Zespół inspektorów ma prawo sprostowania w protokole, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek kierownika jednostki podlegającej kontroli, błędów pisarskich oraz innych oczywistych pomyłek.*

Zgodnie z treścią art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej: **Art. 128. 1.** Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.

Protokół sporządzono dnia 17 stycznia 2025 r.

Miejsce i data podpisania protokołu:
27 stycznia 2025 Mops Pruszcz Gdański

Kierownik jednostki kontrolowanej:

.....

Kontrolujący
Starszy Inspektor Wojewódzki
[.....]*/-
kwalfikowany podpis elektroniczny-/

Kontrolujący
Starszy Inspektor Wojewódzki
[.....]*/- *kwalfikowany*
podpis elektroniczny-/

Kontrolujący
zastępca kierownika w Oddziale Nadzoru i Kontroli
[.....]*/- *kwalfikowany podpis elektroniczny-/*

*Wyłączenie jawności informacji publicznej na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781.) przez Agnieszkę Depka

